

[Lorentzen.]

Men så er der en anden ting, og det er trods alt det centrale. Det ærede medlem hr. Busch-Jensen, som jo er meget sagkyndig med hensyn til retsplejelov og mange andre ting, glemte efter min mening, at man ikke som sammenligningsgrundlag kan tage retsgebyrerne for den udmærkede stand, det ærede medlem hr. Busch-Jensen jo tit har repræsenteret, sagførerstanden. Sagførernes medvirken gør jo som regel ikke retssager billigere. Boykottede er sagførere jo efter loven ikke i disse sager, men i praksis er de reelt udelukkede i de almindelige husdyrvoldgiftssager; det er i hvert fald meget sjældent, der optræder en sagfører; det er kun, hvis parterne er forhindret i selv at møde eller bor meget langt borte. Hvis man lægger sagføreromkostningerne til — og det må man jo gøre —, vil man sikkert komme til det resultat, at disse husdyrvoldgiftssager kan være dyre. Som regel behandles sådan en sag dog i eet retsmøde. Såfremt der er en meget dygtig husdyrvoldgiftsformand, bliver sagen forligt, hvis parterne ikke er helt kontrære. I ekstraordinære tilfælde går sagen til husdyrvoldgiftsretten, og der er som regel kun eet retsmøde. Der kan i enkelte tilfælde være to eller tre, men det er næsten altid, når der møder sagførere. Hvis man lægger disse sagføreromkostninger til de almindelige retsgebyrer, vil der som regel komme nogle ret artige udgiftstal. Men dernæst foretrækker jeg i disse sager at lade dem, der vil føre spillet igennem, betale, da det dog ikke er uoverkommelige beløb, og er folk i god tro og har berettiget krav på at få deres sag igennem, får de alle omkostningerne dækket hos modparten. Det kan man næppe sige, de får i de civile sager — det er antageligt dommerens skyld.

Justitsministeren (Helga Pedersen): Jeg vil gerne takke for de bemærkninger, der er fremsat vedrørende lovforslaget. Jeg skal selvfølgelig være villig til i det udvalg, jeg venter bliver nedsat, at fremkomme med de oplysninger, jeg måtte være i stand til.

Det problem vedrørende gebyrspørgsmålet, som det ærede medlem hr. Busch-Jensen har berørt, har vi for så vidt ikke haft særligt fremdraget i justitsministeriet i denne omgang, idet vi i og for sig har haft den opfattelse, at der i 1939 var gjort op med spørgsmålet om, hvorvidt man på dette område skulle have en husdyrret eller, som

loven fastsætter, en husdyrvoldgiftsret, og siden lovens ikrafttræden har jo den ordning, der har eksisteret, virket tilfredsstillende. Vi har derfor ikke ment, at dette spørgsmål skulle tages op igen, men det kan der blive lejlighed til at drøfte videre i udvalget.

Busch-Jensen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Lorentzen, at jeg anerkender fuldtud den oratoriske figur, eller hvad det hedder, at når man er i knibe, giver man sig til at tale om noget andet. Jeg har overhovedet ikke sat noget spørgsmålstegn ved retternes kvalitet. Jeg er på det rene med, at efter at der skete den ændring i 1939, at dommeren blev fast medlem af voldgiftsretten, er retsplejen dér blevet en noget anden end den rædsel, den undertiden var tidligere.

Jeg mærkede mig også med interesse, at det ærede medlem hr. Lorentzen for at slippe for videre vrøvl var villig til at kvittere 5 kr. Så er vi jo på vej.

Dernæst fik jeg foreholdt en tungørker! En sådan har jeg set, og jeg synes, det ser ganske pudsigt ud, men jeg erkender, at hvad det kvalitets- og værdimæssigt betyder, ved jeg ikke. Det har jeg heller ikke udtalt mig om. Jeg har i det hele taget ikke foreslået nogen løsning, jeg har kun peget på et problem, og det, synes jeg, foreligger ganske uforandret efter det, jeg tidligere har nævnt.

Det er meget morsomt at komme og fortælle mig, at det er dyrere med sagførerstanden og alt det, men det bliver jo ikke dyrere, fordi sagen kommer til at foregå under retsplejelovens former. Hvis parterne i voldgiftsretten vil møde med sagfører — det gør de ikke i videre udstrækning, men hvis de gør det, må de også være på det rene med, at han skal betales. Men det sagte giver mig anledning til allerede nu at stille et spørgsmål: når nu, som vi er enige om, disse voldgiftsretter med en dommer som formand virker så fortrinligt, som de gør, og altså er pengene værd, hvad forskel vil der så blive, hvis sagen behandles efter retsplejelovens særlige bestemmelser? Dér vil der jo komme den samme dommer som formand og de samme to husdyrhandelskyndige bisiddere, og muligvis vil det være i det samme lokale Vil det ikke give anledning til en hyggelig behandling af sagen? De formelle vanskeligheder, der vil kunne være med tilkaldelse af flere parter, kan man jo